

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 527/2021-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **SEC TRADE s. r. o.**, Hraničná 18, Bratislava, IČO 44 845 006, zastúpeného **URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o.**, advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 1S/43/2019 takto

rozhodol:

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 1S/43/2019 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.
2. Krajskému súdu v Bratislave **prikazuje** v konaní sp. zn. 1S/43/2019 konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **500 eur**, ktoré **je** Krajský súd v Bratislave **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **460,90 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. septembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu vo veci správnej žaloby.

Okrem toho žiada, aby ústavný súd krajskému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov a priznal mu finančné zadosťučinenie 2 500 eur.

II.

2. Daňový úrad rozhodnutím zo 4. októbra 2018 znížil sťažovateľovi nadmerný odpočet dane za marec 2016 z 2 905,23 eur na 48,23 eur. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie. Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím z 1. februára 2019 potvrdilo rozhodnutie daňového úradu. Sťažovateľ podal 28. februára 2019 na krajskom súde správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia. Krajský súd 25. marca 2019 sťažovateľa vyzval na zaplatenie súdneho poplatku a 29. apríla 2019 doručil sťažovateľovi vyjadrenie žalovaného. Dňa 7. mája 2019 sťažovateľ doručil súdu repliku k vyjadreniu žalovaného. Dňa 10. mája 2019 krajský súd rozhodol o zamietnutí návrhu sťažovateľa na priznanie odkladného účinku žaloby. Krajský súd 5. októbra 2021 nariadil termín pojednávania na 25. november 2021.

III.

3. Sťažovateľ namieta, že po viac ako dva a pol roka od podania žaloby nie je rozhodnuté, hoci vec nie je skutkovo, procesne a ani právne zložitá. Sťažovateľ dĺžku konania viac než dva a pol roka považuje za neprimeranú.

4. Krajský súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril tak, že predložil vyjadrenie sudcu, ktorému bola vec pridelená a z ktorého vyplýva, že boli vykonané všetky nevyhnutné úkony k tomu, aby vo veci mohlo byť rozhodnuté s tým, že je nariadený termín pojednávania na 25. november 2021. Poukázal na zaťaženosť a neobsadenie senátu.

5. Sťažovateľ k vyjadreniu krajského súdu uviedol, že je objektívne zodpovedný za celkovú dĺžku konania, pričom svoju nečinnosť potvrdil aj uvedením úkonov, z ktorých vyplýva jeho nečinnosť.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

7. Vec je skutkovo a právne celkom jednoduchá, keďže žiadne skutočnosti medzi stranami neboli sporné a rozhodovanie o správnych žalobách je bežnou činnosťou všeobecných súdov. V správaní sťažovateľa neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by vplývali na dĺžku konania. Význam sporu pre sťažovateľa vyplynul z toho, že sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia, v zmysle ktorého bol sťažovateľovi znížený nadmerný odpočet na dani z pridanej hodnoty. Tým, že ide o správne konanie, ktoré má poskytnúť sťažovateľovi ochranu pred nezákonným, resp. nesprávnym rozhodnutím orgánu verejnej moci, čo zjavne môže ovplyvniť aj podnikateľskú činnosť sťažovateľa, možno dospieť k záveru, že sťažovateľ bol na svojich právach dotknutý a význam sporu pre sťažovateľa bol podstatný. Rozhodujúci bol postup krajského súdu v spore, ktorý vo veci nekonal od mája 2019 do októbra 2021, teda viac ako dva roky. To viedlo k tomu, že banálny spor, v ktorom možno pri bezprietahovom postupe očakávať rozhodnutie krajského súdu v dobe nie dlhšej ako šesť mesiacov, nebol krajským súdom dosiaľ rozhodnutý. Postup krajského súdu nesmeroval k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa, keďže nečinnosťou spôsobil zbytočné prietahy v konaní. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyhovené a vyslovené, že postupom krajského súdu boli porušené sťažovateľom namietané základné práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny.

8. Vzhľadom na to, že v spore sťažovateľa nie je právoplatne rozhodnuté a nie je ani rozhodnuté o výške náhrady trov, bolo krajskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.

9. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade, v ktorom rozhodujúcim faktorom pri zistení porušenia základných práv sťažovateľa bola hrubá nečinnosť krajského súdu. S prihliadnutím na doterajšiu celkovú dĺžku konania, správanie sťažovateľa, význam sporu pre sťažovateľa a postup súdu ústavný súd sťažovateľovi priznal podľa čl. 127 ods. 3 ústavy finančné zadostučinenie 500 eur a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

10. Právna vec sťažovateľa sa týka rozhodovania správnych súdov a správnych orgánov v daňovom konaní, v ktorom sa znížil sťažovateľovi nadmerný odpočet na dani z pridanej hodnoty. Je potrebné odkázať na judikatúru ESĽP, ktorá vylučuje aplikáciu čl. 6 ods. 1 dohovoru na daňové veci, pretože tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci (Jussila proti Fínsku, č. 73053/01, rozsudok Veľkej komory ESĽP z 23. 11. 2006; Ferrazzini proti Taliansku, č. 44759/98, rozsudok Veľkej komory ESĽP z 12. 7. 2001). Nejde teda o rozhodovanie v občianskych veciach ani o rozhodovanie o trestnom obvinení, čo je predpokladom aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru. Výnimku ESĽP nachádza v daňových veciach pri ukladaní daňových sankcií, ktoré majú preventívno-represívny charakter, ktorých naplnenie umožňuje charakterizovať vnútroštátne konanie ako konanie trestného charakteru (Engel a spol. proti Holandsku, č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72, rozsudok pléna ESĽP z 8. 6. 1976). Preto ústavná sťažnosť vo vzťahu k čl. čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dôvodná.

V.

11. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa odôvodňuje to, aby mu krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon v roku 2021 je 181,17 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 181,17 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 10,87 eur) predstavuje 384,08 eur, k čomu treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty 76,82 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu